

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ & ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

Πρωτ. 458
Αριθμ.
Διεκπ. 229

Ἐν Χίῳ τῇ 9^ῃ Μαρτίου 2022
Μνήμη τῶν ἐν Σεβαστεία 40 μαρτύρων

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ.62 ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Πρὸς
Τὸν Ἱερόν Κλήρον
καὶ τὸν εὐσεβῆ λαόν
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν

Πορευόμενοι τὴν ἀνάβασιν τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καὶ ἀτενίζοντες διὰ τοῦ ζωοποιοῦ σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πρὸς τὴν λαμπροφόρον κλητὴν καὶ ἁγίαν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως, ἐορτάζομεν σήμερον ἐν Ἐκκλησίαις, ἐν λατρείᾳ καὶ ἐν διδαχῇ τοῦ λόγου τὴν ἡμέραν τῆς Ὁρθοδοξίας. Τῆς δόξης, δοξολογίας καὶ θεολογίας τῆς πίστεως καὶ τῆς λειτουργικῆς μας ζωῆς.

Ἐπανεντρυφῶμεν εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ὀρθοδόξου διδασκαλίας καὶ ζωῆς, ὡς κοινωνίας, ὡς μεθέξεως εἰς τὴν ἄπειρον καὶ ἀρτίαν ἐνότητα τοῦ ἀπροσίτου καὶ ἀπείρου Τριαδικοῦ Θεοῦ: Ὑπαρξίς ἐνιαίας οὐσίας καὶ μετοχῆς προσώπων, Μονάς ἐν Τριάδι καὶ Τριάς ἐν Μονάδι. Αὐτὸ σημαίνει ὑπέρβασιν τῶν ἀριθμητικῶν κατηγοριῶν, ἔξοδον ἐκ τῆς συγχύσεως τῆς πολλαπλότητος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς μονώσεως τοῦ ἐνός, κοινωνία θεοπρεποῦς ἀγάπης. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ ἡ Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀνεκήρυξεν τὴν περίοδον αὐτὴν ὡς Ἑβδομάδα Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς, δεδομένου ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι πορεία πρὸς «πάντα τὰ ἔθνη», «ἵνα πάντες ἐν ᾧσιν», «καὶ γενήσῃται μία ποιμνὴ, εἰς ποιμῆν» ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

Αγαπητοί μου,

Ὁ Ἕνας καὶ Τριαδικός Θεός ἐδημιούργησε καὶ συντηρεῖ «τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ» (Πράξ. ιζ' 24) παραμένει «Κύριος οὐρανοῦ καὶ γῆς», ἀλλὰ καὶ Πατὴρ ὅλων τῶν ἀνθρώπων· «εἷς Θεός καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν» (Ἐφεσ. δ' 6).

Ἡ ἀνθρωπότης παρουσιάζει μεγάλην ποικιλίαν καὶ πολλαπλότητα, ἀλλ' ἡ ἀληθῆς φύσις της ἐδράζεται ἐπὶ τῆς ἐνότητος. Ὅχι ἀπλῶς διότι «ἐποίησέ τε ἐξ ἑνός αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων (ὁ Θεός)» (Πράξ. ιζ' 26), ἀλλὰ κυρίως διότι «κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν τὸν ἄνθρωπον» (Γεν. ε' 1), μὲ οὐσιαστικόν χαρακτηριστικόν νὰ ἀποτελεῖ «κοινωνίαν ἀγάπης» κατὰ τὸ πρότυπον τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς σύμπασαν τὴν κτίσιν καὶ τὴν πηγὴν τῆς ἀγάπης, τὸν Θεόν. Ἐκτοτε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἀνεξαρτήτως ἔθνους καὶ φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ, φέρουν **τὴν θείαν εἰκόνα, δηλαδή νοῦν, ἐλευθέραν θέλησιν καὶ ἀγάπην.**

Ἡ ῥῆξις τῶν σχέσεων τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἡ δραματικὴ τάσις ἀδιακόπτου διασπαστικῆς κινήσεως πρὸς τὰς λοιπὰς «εἰκόνας τοῦ Θεοῦ», τοὺς συνανθρώπους, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν δημιουργίαν τοῦ Θεοῦ, τὴν φύσιν, ἐκορυφώθη εἰς τὴν διάσπασιν αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐγώ καὶ ἐχαρακτήρισθη ὡς ἐκφυλισμός, «ἀμαρτία», «ἀλλοτριώσεις» τῆς οὐσίας τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως· «πάντες γὰρ ἡμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ» (Ρωμ. γ' 22-23). Ὑπ' αὐτάς τὰς συνθήκας ἡ «κοινωνία», ἡ ἐνότης τῶν ἀνθρώπων διεσπάσθη καὶ μετετέραπη εἰς μίαν τοῦλάχιστον δυνατότητα συννπαρξέως.

Τὴν ἀποκατάστασιν τῆς διασπάσεως καὶ ἀλλοτριώσεως αὐτῆς τῆς ἐνότητος ὡς κοινωνίας ὑπηρετεῖ τὸ «ἐν γεγονός», τὸ «κατ' ἐξοχὴν γεγονός» τῆς προσλήψεως τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ὑπὸ τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ὁ Ὅποιος «μορφὴν ἀναλλοιώτως ἀνθρωπίνην προσέλαβεν» (Ἀπολυτίκιον ἑορτῆς Περιτομῆς τοῦ Χριστοῦ). Περί αὐτοῦ τοῦ γεγονότος εἶναι ὑποχρεωμένοι οἱ Ὀρθόδοξοι νὰ ὁμιλήσουν «εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα» (Μάρκ. ιστ' 15), δεδομένου ὅτι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, προσλαμβάνων τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ἠνώθη μεθ' ὀλοκλήρου τοῦ ἀνθρωπίνου φυράματος, λόγῳ τῆς ἐνότητος τῆς καθόλου ἀνθρωπίνης φύσεως. Δι' Αὐτοῦ ἡ ἀλλοτριωθεῖσα ἀνθρωπότης ἐπανέρχεται ἐν Χριστῷ εἰς τὴν «κοινωνίαν» μετὰ τῆς Ἁγίας Τριάδος. Τὸ ἐνιαῖον μάλιστα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως

καθιστᾶ τὰς ἐπιπτώσεις τῆς σαρκώσεως τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Πάθους καὶ τῆς Αναστάσεως παγκοσμίους, οἰκουμενικάς καὶ λυτρώνει ὅλον τὸν κόσμον διὰ τῆς συνεχοῦς ἐνεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὅθεν, ἡ Ὁρθόδοξος Χριστιανικὴ Ἐκκλησία δὲν νοεῖται ὡς μία νέα κλειστὴ εἰς τὸν ἑαυτὸν τῆς κοινωνία, ὡς ἔταιρεία, ἡ ὁποία ζητεῖ τὴν ἰδίαν αὐξησιν πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μελῶν τῆς καὶ τῶν δυνάμεων τῆς, ἀλλ' ὡς τὸ σημεῖον «τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως», τῆς παγκοσμίου ἐνότητας.

Πρόκειται περὶ ἐνότητας μὴ στηριζομένης ἐπὶ τῆς ἰσοπεδώσεως καὶ μὴ ὁδηγούσης εἰς τὴν πολτοποίησιν. Ἡ ἐνότης αὕτη εἶναι ἔργον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Αὐτὸ ἀπ' ἀρχῆς τῆς δημιουργίας «ἐπεφέρετο» (Γεν. α' 2) ὑπεράνω τοῦ χάους, ἕως ὅτου τοῦτο διεμορφώθη εἰς «κόσμον»· τὸ αὐτὸ συνέχισε νὰ ἐπιτελεῖ ἐντὸς τῆς ἱστορίας ἐμπνέον τοὺς προφήτας καὶ καθοδηγοῦν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τοῦ πνευματικοῦ χάους εἰς τὴν περιοχὴν τῆς πνευματικῆς δημιουργίας. «Πανταχοῦ παρῶν καὶ τὰ πάντα πληρῶν» ὁ Παράκλητος ἐργάζεται διὰ τὴν ἐπίτευξιν ἐνότητας ὅλων τῶν ὄντων, μὲ τρόπους, οἱ ὁποῖοι ὑπερβαίνουν τὴν ἀνθρωπίνην σκέψιν. Τὰ δομικὰ ὑλικά τῆς ἐνότητας αὐτῆς εἶναι οἱ καρποὶ τοῦ Παρακλήτου «ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθοσύνη, πίστις, πραότης, ἐγκράτεια» (Γαλάτ. ε' 22). Οἱ καρποὶ αὐτοὶ καὶ πᾶσαι αἱ δωρεαὶ τοῦ Θεοῦ δὲν πρέπει νὰ κατακρατῶνται ἐγωϊστικῶς· πρέπει νὰ τίθηνται εἰς τὴν διάθεσιν ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ὅλων τῶν ἐθνῶν.

Ἡ ἐν Χριστῷ μαθητεία ὅλων τῶν ἐθνῶν ὁδηγεῖ εἰς τὴν βαθεῖαν εἰρήνην τῆς ἀγάπης ἐν τῷ ὀνόματί Του: «Αὐτός γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἐν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας... ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην» (Ἐφεσ. β' 14-15). Πλέον δὲν ὑφίσταται ἐθνικῶς περιούσιος λαὸς τοῦ Θεοῦ. Περιούσιος λαὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ὅλων τῶν ἐθνῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐπιθυμήσουν νὰ ἀποδεχθοῦν ἐλευθέρως τὴν ὀρθόδοξον μαθητείαν Του καὶ τὴν μυστηριακὴν κοινωνίαν καὶ ἔνωσιν μετ' Αὐτοῦ ἐν τῷ κοινῷ Σώματί Του, τὴν Ἐκκλησίαν.

Τὸ οἰκουμενικὸν κήρυγμα τῆς Ὁρθοδοξίας δὲν εἶναι εἰς ἄνευρος καὶ ψυχρὸς οἰκουμενικὸς μοραλισμὸς. Εἶναι ἐπιστράτευσις τοῦ ὅλου ἀνθρώπου εἰς μίαν προσπάθειαν ὑπερκεράσεως τοῦ ἑαυτοῦ του «εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον», διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ὑφίστανται πλέον κοσμικαὶ καὶ

γῆναι διακρίσεις, θέτουμε ὅρια μεταξύ αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ «πάντες ἡμεῖς εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δούλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ πάντες εἰς ἓν Πνεῦμα ἐποτίσθημεν» (Α' Κορ. ιβ' 13). Κατὰ τὸν ἀπόστολον Παῦλον οἱ λαοὶ τῶν ἐθνῶν δὲν πρόκειται νὰ συγκεντρωθοῦν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ θὰ γίνουν ἓν μὲ τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ καταστοῦν αὐτοὶ κατοικητήριον καὶ ναὸς τοῦ Θεοῦ: «Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλ' ἐστὲ συμπολίται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν ᾧ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὖξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ, ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν πνεύματι» (Ἐφεσ. β' 19-22).

Ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ μεταθέτει τὸ κέντρον τῆς ὀρθοδόξου ἱεραποστολικῆς πορείας καὶ μαρτυρίας πρὸς τὰ ἔθνη. Αὐτὸ τὸ κέντρο δὲν εὐρίσκεται πλέον οὔτε εἰς τὸ ὄρος Σιών καὶ τὴν καρδίαν τῆς Ἱερουσαλήμ, οὔτε εἰς τὰ ἔθνη, οὔτε εἰς τὴν πατρίδα ἐκάστου ἐξ ἡμῶν. Εὐρίσκεται εἰς Αὐτὸν τὸν Ἰησοῦν Χριστόν: «ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρὸς μου μοναὶ πολλαὶ εἰσι... καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω ὑμῖν τόπον, πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς, ἵνα ὅπου εἰμι ἐγώ, καὶ ὑμεῖς ἦτε» (Ἰωάν. ιδ' 2-3). Ἡ «οἰκία» τοῦ Πατρὸς καὶ αἱ «μοναὶ» δὲν πρέπει νὰ νοηθοῦν διὰ τῶν κατηγοριῶν τοῦ χώρου καὶ τοῦ χρόνου. Ἡ ἀρχιερατικὴ προσευχὴ καθορίζει: «Ἐγὼ εἰμὶ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ᾧσι τετελειωμένοι εἰς ἓν» (Ἰωάν. ιζ' 23). Τὸ «ποῦ» τοῦ Χριστοῦ εἶναι «ὁ κόλπος τοῦ Πατρὸς» (Ἰωάν. α' 18). Συνεπῶς κέντρον, εἰς τὸ ὁποῖον διὰ τῆς ὀρθοδόξου ἱεραποστολῆς θὰ κατευθυνθῇ ἡ ἠνωμένη ἀνθρωπότης, εἶναι ἡ Ἁγία Τριάς. Εἰς αὐτὸ ὀδηγεῖ τὴν οἰκουμένην τῶν ἐθνῶν ἡ ἱεραποστολικὴ πορεία τῆς Ὀρθοδοξίας, «εἰς ἓν», «εἰς μίαν βασιλείαν οὐράνιον».

Ἀγαπητοί μου

Λόγοι ἱστορικοί, ἐξωτερικοὶ ἠνάγκασαν κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας τοὺς Ὀρθοδόξους νὰ ἀποσύρωνται εἰς τὰ «ἴδια», διὰ τὴν διατήρησιν τῆς πίστεώς των, καὶ νὰ δημιουργοῦν κλειστοὺς τοπικοὺς κύκλους. Ἡ τακτικὴ αὐτὴ, ἴσως ἐπιβεβλημένη εἰς πολλὰς περιπτώσεις, ἐνέχει τὸν κίνδυνον νὰ ὀδηγήσῃ εἰς μίαν τάσιν ἀπομονωτισμοῦ καὶ

θρησκευτικοῦ ἐπαρχιωτισμοῦ . Εἶναι ὁμως σαφές ὅτι ἡ ἀκίνησις εἰς τὴν οἰκουμενικὴν πορείαν τῆς Ἐκκλησίας σημαίνει ἄρνησιν αὐτῆς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἡ μνημόνευσις τῆς «ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς Οἰκουμένης» Ἐκκλησίας, κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς Θείας Λειτουργίας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, δεικνύει ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία δὲν εἶναι μία συνομοσπονδία Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ ἡ «Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία», εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος ἐνεπιστεύθη τὴν συνέχισιν τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ Του ἔργου, τῆς σωτηρίας τοῦ σύμπαντος κόσμου. Συνεπῶς ἂν ἡ Ὁρθοδοξία δὲν ἐναγκαλίζεται μετ' αὐτοῦ τοῦ ὀρισμοῦ τῆς οἰκουμενικότητος, ἀπλῶς ἀρνεῖται τὸν ἑαυτό της.

Ἀληθής, γνησία, ἀνόθευτος, ἀκαινοτόμητος Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ πορεία πρὸς τὴν οἰκουμένην, πρὸς πάντα τὰ ἔθνη, πορεία τῆς ὁδοῦ, τὴν ὁποίαν διαγράφουν τὰ αἱματόβρεχτα ἴχνη τοῦ Χριστοῦ.

Μετά πατρικῶν εὐχῶν

Χίου Μάρκος

+Ο ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ & ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ ΜΑΡΚΟΣ